

Szanowni Państwo
Klub Radnych Śląscy Samorządowcy

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na interpelację z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie sposobu przedstawienia historii Obozu Pracy w Łambinowicach (1945–1946) na nowej wystawie stałej w wyremontowanym budynku Muzeum, informuję:

Otwarta w 2013 roku w budynku byłej wartowni wystawa stała pn. „Po wojnie. Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946)” została zamknięta we wrześniu 2023 r., głównie w związku z przebudową łambinowickiej siedziby. Muzeum, mimo podejmowanych w latach 2012–2013 intensywnych starań, nie znalazło wówczas partnerów ani do realizacji pomysłu stworzenia wystawy poświęconej Obozowi Pracy w Łambinowicach, ani następnie nie znalazła wielu chętnych do włączenia się w jej promowanie.

Przygotowana przez Centralne Muzeum Jeńców Wojennych nowa strategia wystawiennicza przewiduje **stworzenie w Łambinowicach ekspozycji rozproszonej**. Zakłada ona realizację kilku wystaw:

- plenerowych wystaw w miejscu autentycznych wydarzeń – na terenach poobozowych, tj.: po Stalagu 318/VIII F (344) Lamsdorf (ta wystawa została stworzona w 2022 r. pt. „Miejsce z blizną”); po Stalagu VIII B (344) Lamsdorf oraz po Obozie Pracy w Łambinowicach,
- narracyjnej wystawy w budynku Muzeum, poświęconej dwóm systemom jenieckim podczas II wojny światowej, tj. niemieckiemu i radzieckiemu (prace w toku, otwarcie w 2026 r.).

Jako walory tak pomyślanej ekspozycji w przypadku wystaw plenerowych, Muzeum podkreśla m.in.:

- zwiększenie siły przekazu prezentowanych treści poprzez usytuowanie ich w miejscach autentycznych wydarzeń, w których istnieją jeszcze ślady obecności izolowanych tam ludzi,
- funkcję upamiętniającą (coraz bardziej istotną w związku z zacieraniem tych śladów przez przyrodę, która zmienia charakter miejsca w rekreacyjny),
- zwiększoną dostępność dla zwiedzających, której nie ograniczają godziny otwarcia Muzeum.

Historia Obozu Pracy w Łambinowicach (1945–1946) będzie zatem prezentowana na terenie dawnego obozu i w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza poświęconego jego ofiarom. Odnosząc się do planu prac nad wystawą o powojennym obozie w Łambinowicach, Muzeum musi jeszcze:

- ustalić z właścicielem terenu (Starostwo Powiatowe w Nysie) sprawę budowy wystawy,
- uzupełnić bazę dokumentacyjną wystawy poprzez kwerendy w archiwach polskich i niemieckich, m.in.: archiwum IPN, w Bundesarchiv Bayreuth – tzw. Ostdokumentation, Bundesarchiv Koblenz czy Dokumentationszentrum Flucht, Vertreibung, Versöhnung oraz w prywatnych archiwach rodzin osadzonych i innych,
- pozyskać pieniądze na projekt wystawy i zdobyć środki na jej realizację.

Jednocześnie Muzeum zamierza zainteresować Klub Radnych Śląscy Samorządowcy sprawą wystawy o Obozie Pracy w Łambinowicach, a zwłaszcza współtworzeniem jej charakteru jako wystawy partycypacyjnej, czyli przy aktywnym zaangażowaniu w jej opracowanie przyszłych jej odbiorców.

Z poważaniem

Wicemarszałek Województwa Opolskiego

Zbigniew Kubalańca